

Bu dünya batırdı günaha məni

Xanəli Kərimli

Hörmətli qələmdaş dostum, Əli Rza Xələfli, Sizə göndərdiyim illərin can yangısının müxtəlif ovqat çalarlarını özündə saxlınc edən "Duyğularım, düşüncələrim" silsiləsindən olan bu poetik yarpaqların, məsləhət bilsəniz, qəzetinizdə dərc olunmasına qayğı göstərməyinizi xahiş edirəm.

Hörmət və sayğılarla: Müəllif.
29.03.2023

1

Çölüm insan yığnağı-
"ağız deyənə qulaq eşitmir".
İçim gözdən, könlüdən
uzaq tənha bir ada -
Üstündən Allahın
mehi də əsmir...

2

Mənim ömrüm
üstü bərli-bəzəkli,
icisə pul-pul olan
termos ömrüdür:
Çölüm özgəni,
İçim içimi çürüdür...

3

Kiminin əli istidir,
kiminin ürəyi.
Əli istilərin
hasil olur diləyi,
Ürəyi istilərin
daşdan çıxır çörəyi...

4

Qış bahara,
Bahar yaya,
Yay payıza
Payız qışa
qalib gəlir,
məğlub olur
zamanında.
Mənim ömrüm-günüm isə
bu döyüşlər meydanında
qalib Allah amanında...

5

Üzümdə gülüş görün
"Xoşbəxt adamsan" dedi:
"Araz aşığından,
Kür topuğundan".
-İçimi görünlər bilər
necə qara qanlar axır
ürəyimin çapığından...

6

Eh...
İnsanlar, insanlar!..
Görəsən, bir-birini
bəs nə vaxt anlar?!

7

Nəticələrim üçün
Vətəni bütöv olanın

Ürəyi də bütövdür,
çörəyi də,
yumruğu da...
Mənimsə ürəyim də,
çörəyim də,
yumruğum da paradır.
Onunçün də
yüzlərdir qoymadılar görəm ki,
qibləm haradır, yolum haradır...
Tehran, 7-9.12.1995.

8

Ürəyim bomboşdur...
Yel vurur, yengələr oynayır.
Ürəyimin boşluğu
bəsərətin korluğu,
beynimin karlılığıdır.
Məstəm -
ya ağılım yoxluğundan,
ya dərdin çoxluğundan...
Tükənir yavaş-yavaş
səbrim də, gücüm də,
Ancaq...
Bir vulkan püskürməsi
gözlənilir içimdə!..

9

Ay rəhmətlik, Kolumb!
Sən özünü kəşf etməmiş
kəşf etdin Amerikanı...
Dedilər,
Kolumb kəşf edib yeni dünyanı...
Bununla da heyrətə saldın
o vaxtkı insanı.
İndi özünü kəşf etməyə
Kolumb axtarır bəşər.
O hanı?!
Kəşf etsin
İnsanlıq adlanan
ƏBƏDİ DÜNYANI!

10

İtin də dilin bildim, qurdun da.
Suyun da dilin bildim, odun da...
Nədən, Allahım, nədən -
Adam dilin bilmədim
Adam ola-ola?!
Bir ayağımburda,
Bir ayağımgorda.
Cavab tapa bilmirəm
hələ də bu suala...

11

Bir azadlığı sevərdim,
Bir də (qərribə də olsa)
siqara çəkməyi.
Bunlarla azaldı
İllərlə qövr eyləyən
ürəyimin ağrısı,
sinəmin də göynəyi.
Ancaq
bilmirəm nədən
hakimlər azadlığı,
hakimlər siqaranı yasaq etdilər mənə.
Bununla da
çıxardılar məni ağ günə...

12

Hərdən yazmaq istəyirəm
içimdəki qorxunun rəngindən,
Ancaq tapa bilmirəm
o rəngin rəngini.

Qaradımı? -
Bilmirəm.
Sarıdımı? -
Bilmirəm.
Hər halda, ağ deyil,
Heç qırmızı da deyil...
...Bir sifətimin,
bir də gözlərimin rəngindədir
içimdəki qorxunun rəngi...

13

Yayın yaylağında üşüyür içim.
Çünki içimdə sözlərim donub
əlçim-əlçim, biçim-biçim.
Şairi söz qızdırar,
Ocağı köz.

Közsüz ocağın tüstüsü olmaz,
Sözsüz şairin də istisi.

14

Bəzən ağrımı danmışam qorxudan,
Bəzən də ağrımışam qorxudan.
Ağrısız, qorxusuz
İlim, ayım, günüm -
olmayıb anım belə.
Ağrılar, qorxular məngənəsində
sıxıla-sıxıla, əzilə-əzilə
yaşayıram hələ...

15

"Nəsimi" filminə baxarkən

Atasını edama aparan
bəzəkli, qotazlı kəcavəni
boş gördü Nəiminin balası.
Çırpıldı daşlara ümidi, arzusu,
sevdalı havası.
Çox bəzəkli şeylərin
içi boş olur nədənsə,
Ancaq bunun fərqi
varmaq istəmir çox kimsə.
İçi boş, bəzəkli,
qotazlı kəcavənin dalınca
yol alıb gedir ümidə doğru
neçə milyon insan
Başlarının üstündə Allah,
Ayaqlarının altında qabar dolu qan...

16

Vətəni işğal olmuş millətin birinci,
edam edilməli şairləri, müəllimləri.
Sonra alimləri, zabıtləri, əsgərləri.
Daha sonra,
vaxt qalsa, həvəs olsa,
o biriləri...

17

Ata babam deyərdi:
"Qorxan gözə çöp düşər",
neçə ki, canında can var,
arxanda arxan
qorxma nə soldan, nə sağdan".
Ana babam deyərdi:
"Qorxulu baş salamat olar,
Qorx Allahdan, birdə allahsızdan".
İkili ömür yaşaya-yaşaya
Çatdım babalıq yaşına,
Heç bilmirəm, bu yaşda
Mən nə ağıl qoyum
nəvələrin başına?..

18

Mənim ömrüm zaman ocağında
Korun-korun odlanan,
İçin-için əriyən
Çinar kötüyü ömrüdür.
Qana-qana yanırım,
Yana-yana qanıram...

19

Bu çağacan yazdıqlarım
oyatmadı kimsənin vicdanını,
Dəyişmədi yaşamını,
Dəyişmədi ehkamlara
İmanını, inamını.
Nə birinə sevinc verdim,
nə xoş qədər.
Yazdığım da -
ömrüm kimi oldu hədər...

20

Nə zaman ki
ilham adlı dəli dolu, sərt qasırga
tüğyan edir varlığında,
Onda bütün dünya belə
eşidilmir karlığında.
Dərmanın vaxtı keçən
dəli kimi çırpınırım
Yerlə-Göyün arasında.
Heç bilmirəm yaşayıram
bu dünyanın harasında.
Elə bil ki, havam çatmır,
Boğuluram öz içimdə.
Sığmayıram Yerə, Göyə,
yovuşmuram bir kimsəyə.

Çəkilirəm gözdən iraq, səsdən uzaq
əlçatmayan, ünyetməyən bir guşəyə
ki, görməsin
məni məntək duyammayan kimsələr.
Sonra məni dəli bilib
ələ salar... mənə gülər...

21

Günahsız doğuldum bu dünyaya mən,
Bu dünya batırdı günaha məni.
Tanrı da bəyənmir günahkar bəndəni.
Nə vaxt ki Tanrının
rəhmi gəlsə mənim tək bəndəsinə,
Əvvəl öncəm qılacaq günahına,
sonra da
təzədən günaha batmasın deyər
aparacaq yanına...

22

Zaman saqqız kimi çeynəyir məni.
Nə dadım qalıb, nə sanım.
Çeynəm-çeynəm olmaqdan
daha çürüyüb canım.

23

DƏLİ SAYIQLAMASI
Torpağınızı qoruyun!..
Qoruyun torpağınızı!..
Ayıb örtəndir torpaq...
Belə getsə... ayıbımız
Axır "çöldə qalacaq".
Qoruyun torpağınızı,
qoruyun!..

24

Neçə ki, özəlim, öz başımdı,
Allah xatirinə, qoyun
heç olmazsa bircə yol
ağlayım özümü ürekdolusu.
Öləndən sonra
ağlayanlar tapılacaq:
Ancaq -
Məni bəhanə edib
öz dərdini ağlayacaq çoxusu...

25

Mən öləndə yarımda
şəkilimi assanız,
çərçivəsiz asın.
Çünki bütün ömrümü
çərçivə içində yaşamışam.
Çərçivə içində yaşaya-yaşaya
bilməmişəm azadlığın
nə dadını, tamını.
Heç ağıma da gətirməmişəm
azadlığın şairlərə verdiyi ilhamını.
Bununçün də, siz allah,
şəklimi çərçivəsiz asın,
Qoyun, heç olmazsa, şəklim
üçcə gün dadını dadsın azadlığın,
üçcə gün azad yaşasın!..

26

Kiminə at verdi Allah,
meydan vermədi.
Kiminə meydan verdi Allah,
at vermədi.
Nə meydanı olan yaradı qismətindən,
nə atı olan.

Kiminə at verdi Allah,
nə də meydan.
Bir ömür yaşatdı - səfil, sərgərdan.

Kiminə at da verdi Allah,
meydan da, amma qeyrət vermədi.
Qılıncının qəbzəsi də pas atdığında.

Kiminə at da verdi Allah,
meydan da, qeyrətdə.
Qılıncının gücüylə
dünyanı qoydu heyrətdə.
Ancaq öləndə Vətənsiz öldü...
İçində bir çəngə yanğı qaldı.
Dodığında bir udum ah...
Şükürlərsənə, Allah,
şükürlər...